

**Projekto
lyginamasis variantas**

PATVIRTINTA
Šiaulių miesto savivaldybės tarybos
2020 m. birželio 4 d. sprendimu Nr. T-225

**ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS BŪSTO NUOMOS AR IŠPERKAMOSIOS BŪSTO
NUOMOS MOKESČIO DALIES KOMPENSACIJŲ MOKĖJIMO IR PERMOKĖTŲ
KOMPENSACIJŲ GRAŽINIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šiaulių miesto savivaldybės būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijų mokėjimo ir permokėtų kompensacijų grąžinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijų (toliau – Kompensacija) skyrimo asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į Kompensaciją, tvarką, Kompensacijos dydžio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką, Kompensacijos mokėjimo nutraukimo ir sustabdymo pagrindus, permokėtos Kompensacijos grąžinimo ir išieškojimo tvarką Šiaulių miesto savivaldybėje (toliau – Savivaldybė).

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (toliau – Civilinis kodeksas), Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymu (toliau – Įstatymas), Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomos mokesčių ir būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) 2001 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 472 „Dėl Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomos mokesčių ir būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodikos ir bazinio būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio perskaičiavimo koeficiento patvirtinimo“ (toliau – Metodika).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme.

4. Kompensacijas ~~skiria ir~~ moka Šiaulių miesto savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija), vadovaudamasi Įstatymu, Metodika ir Aprašu. Už Kompensacijų teikimo organizavimą atsakingas Savivaldybės administracijos skyrius, kuriam pagal veiklos nuostatus pavestos vykdyti funkcijos, susijusios su teikiama parama būstui įsigyti ar išsinuomoti (toliau – Skyrius). Aprašo įgyvendinimą kontroliuoja **Šiaulių miesto savivaldybės meras (toliau – Savivaldybės meras) arba Savivaldybės mero įgaliotas Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas Savivaldybės administracijos direktorius.**

**II SKYRIUS
KOMPENSACIJOS SKYRIMO TVARKA**

5. Teisę į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka Įstatymo 10 straipsnyje nurodytus reikalavimus. Teisę į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka Įstatymo 8 straipsnyje nurodytus reikalavimus.

6. Asmenys ir šeimos, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravę savo gyvenamąją vietą Šiaulių ~~mieste~~ **miesto savivaldybės teritorijoje (toliau – savivaldybės teritorija)** arba įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą

~~Šiaulių mieste~~ **savivaldybės teritorijoje**, dėl Kompensacijos skyrimo kreipiasi į Savivaldybės administraciją, pateikdami:

6.1. socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintos formos prašymą suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti (toliau – Prašymas);

6.2. pagal Civiliniame kodekse nustatytas sąlygas ne trumpiau kaip vieneriems metams sudarytą būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartį, pagal kurią išsinuomoja fiziniams ar juridiniams asmenims (išskyrus savivaldybes) priklausančią ~~tinkamą~~ būstą, esantį ~~Šiaulių mieste~~ **savivaldybės teritorijoje**. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartis privalo būti įregistruota Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre;

6.3. valstybės įmonės Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašą apie būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties įregistravimą;

6.4. valstybės įmonės Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašą apie kiekvieno šeimos nario nuosavybės teise turimą ir (ar) turėtą būstą;

6.5. Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme (toliau – Gyventojų turto deklaravimo įstatymas) nustatyta tvarka užpildytą turto (įskaitant gautas pajamas) deklaraciją;

6.6. kitus papildomus dokumentus (jų kopijas) ir (ar) duomenis, įrodančius teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti: teismo sprendimus, pirkimo–pardavimo, dovanojimo, žemės nuomos ir kitas sutartis, vaiko (-ų) gimimo, santuokos, ištuokos, mirties faktą patvirtinančius dokumentus, duomenis apie 18 metų sukakusius vaikus (įvaikius), kad jie yra priskirti prie šeimos narių pagal Įstatyme nurodytą šeimos apibrėžimą, neįgalumo ar darbingumo lygio pažymą, likusio be tėvų globos asmens statusą patvirtinančius dokumentus, pažymas apie gautas pajamas ir kitus dokumentus.

7. Jei dokumentai ir (ar) duomenys, kurių reikia nustatant asmens ar šeimos teisę į Kompensaciją, yra valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose, valstybės informacinėse sistemose arba juos Savivaldybės administracija pagal prašymą ir (ar) duomenų teikimo sutartis gauna iš valstybės ir (ar) savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų, asmenys ir šeimos šių dokumentų ir (ar) duomenų pateikti neprivalo.

8. Asmenys ir šeimos, jei reikia, Skyriaus reikalavimu, privalo patikslinti teikiamus duomenis ir juos pateikti iki nurodytos datos.

9. ~~Savivaldybės administracija sprendimą~~ **Sprendimas** dėl Kompensacijos mokėjimo ~~prima~~ **priimamas** ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo asmens ar šeimos kreipimosi dėl Kompensacijos.

10. Skyrius, vadovaudamasis Įstatymu, Metodika ir Aprašu, nustato asmens ir šeimos teisę į Kompensaciją, nustato Kompensacijos teikimo laikotarpį, apskaičiuoja asmeniui ir šeimai mokamos mėnesio Kompensacijos dydį, apskaičiuoja permokėtos Kompensacijos dydį, suveda duomenis į Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą.

11. Kompensacija skiriama, stabdoma, atnaujinama, nutraukiama Savivaldybės ~~administracijos direktoriaus įsakymais~~ **mero arba Savivaldybės mero įgaliojimo Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimais**, kuriuos rengia Skyrius. ~~Įsakyme~~ **Sprendimo** kopijos perduodamos Kompensacijos gavėjui Prašyme nurodytu būdu ir Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriui (toliau – Apskaitos skyrius).

III SKYRIUS KOMPENSACIJOS DYDŽIO APSKAIČIAVIMAS

12. Kompensacijos dydis Savivaldybės teritorijoje nustatomas pagal bazinį būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydį, kurį nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras, vadovaudamasis Metodika.

13. Kompensacijos dydis perskaičiuojamas pagal Vyriausybės patvirtintą bazinio būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydžio perskaičiavimo koeficientą.

14. Kompensacijos dydis (eurais per mėnesį) vienam asmeniui ar šeimos nariui apskaičiuojamas vadovaujantis Metodika ir Aprašu.

15. Asmeniui ir šeimai mokama Kompensacija negali viršyti nuomojamo būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dydžio.

16. Vienos dienos Kompensacijos dydis apskaičiuojamas asmeniui ir šeimai apskaičiuotą Kompensacijos dydį mėnesiui padalijant iš to kalendorinio mėnesio, už kurį skaičiuojama Kompensacija, dienų skaičiaus.

IV SKYRIUS KOMPENSACIJOS MOKĖJIMO TVARKA

17. Kompensacijas moka Apskaitos skyrius. Iki einamojo mėnesio dvidešimt antros dienos Skyrius, vadovaudamasis Aprašo 19 punktu, Apskaitos skyriui pateikia informaciją apie Kompensacijos gavėjus ir apie kiekvienam iš jų apskaičiuotą Kompensacijos dydį.

18. Kompensacija mokama už laikotarpį nuo būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties sudarymo dienos, jeigu Savivaldybės administracija priėmė sprendimą mokėti Kompensaciją, bet ne anksčiau kaip nuo asmens ar šeimos kreipimosi dėl Kompensacijos.

19. Kompensacija mokama už praėjusį mėnesį (mokant pirmą kartą, kai Savivaldybės administracija priima sprendimą mokėti Kompensaciją, – už visą laikotarpį nuo būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties sudarymo dienos iki einamųjų metų pabaigos, bet ne anksčiau kaip nuo asmens ar šeimos kreipimosi dėl Kompensacijos) ir pervedama ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio dvidešimt penktos kalendorinės dienos nuomininkui į nurodytą jo asmeninę sąskaitą Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiame banke ar banko skyriuje arba rašytiniu nuomininko prašymu tiesiogiai nuomotojui. Kalendoriniais metais asmenims ir šeimoms apskaičiuota Kompensacija mokama iki kalendorinių metų pabaigos. Kitų kalendorinių metų pradžioje Skyrius, atsižvelgdamas į Aprašo 12 ir 13 punktuose nurodytas aplinkybes, perskaičiuoja asmenims ir šeimoms mokamos Kompensacijos dydį kalendoriniams metams (tuo atveju, jei keičiasi bazinis Kompensacijos dydis arba perskaičiavimo koeficientas). Jei asmuo ir šeima nepraranda teisės į Kompensaciją (atitinka Aprašo 5 punkto išdėstytus reikalavimus), perskaičiuotos Kompensacijos mokėjimas tęsiamas iki būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties termino pabaigos, bet ne ilgiau kaip iki kalendorinių metų pabaigos.

Jei asmuo ir šeima, pasibaigus būsto nuomos sutarties terminui, pateikia prašymą ir naują Nekilnojamojo turto registre įregistruotą būsto nuomos sutartį (susitarimą), būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija šio punkto 1 dalyje nustatyta tvarka mokama už laikotarpį nuo būsto nuomos sutarties (susitarimo) sudarymo dienos, jeigu ~~Savivaldybės administracija priėmė sprendimą~~ **priimtas sprendimas** mokėti būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, bet ne anksčiau kaip nuo asmens ar šeimos kreipimosi dėl būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos.

20. Asmeniui ar šeimai Kompensacija mokama atsižvelgiant į Įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje nustatytą tinkamo būsto naudingojo ploto normatyvą.

21. Išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija mokama ne ilgiau kaip 30 metų nuo išperkamosios būsto nuomos sutarties įregistravimo Nekilnojamojo turto registre dienos.

22. Asmenų ir šeimų, gaunančių Kompensaciją, apskaita tvarkoma Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje.

23. Skyrius pagal socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu nustatytą tvarką pildo kalendorinių metų ataskaitas apie savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims suteiktas Kompensacijas, teikia informaciją apie lėšų poreikį Kompensacijoms apskaičiuoti ir pagrįsti.

V SKYRIUS KOMPENSACIJOS MOKĖJIMO NUTRAUKIMO IR STABDYMO PAGRINDAI

24. Asmenims ir šeimoms Kompensacijos mokėjimas Savivaldybės ~~administracijos direktoriaus įsakymu~~ **mero arba Savivaldybės mero įgalioto Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimu** nutraukiamas, kai:

24.1. asmenys ar šeimos įsigyja būstą nuosavybės teise, išskyrus atvejus, kai asmenų ir šeimų, gaunančių būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, įsigyto būsto naudingasis plotas, tenkantis vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis už nustatytą Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte arba kai asmenų ir šeimų, gaunančių išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, įsigyto būsto naudingasis plotas, tenkantis vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis už nustatytą Įstatymo 8 straipsnio 2 punkto b papunktyje;

24.2. asmens ar šeimos, gaunančių būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, deklaruoto turto vertė ar pajamos, kurios, vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas) 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, daugiau kaip 25 procentais viršija Įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatytus metinius pajamų ir turto dydžius arba asmens ar šeimos, gaunančių išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, deklaruoto turto vertė ar pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, viršija Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytus metinius pajamų ir turto dydžius;

24.3. asmuo ar šeima pasibaigus kalendoriniams metams (iki kitų metų gegužės 1 dienos) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos;

24.4. pasibaigia Nekilnojamojo turto registre įregistruota ir nepratęsiama ar nesudaroma nauja būsto nuomos sutartis;

24.5. pasibaigia Nekilnojamojo turto registre įregistruota išperkamosios būsto nuomos sutartis;

24.6. per 3 mėnesius nuo Kompensacijos mokėjimo sustabdymo Aprašo 25 punkte nustatytu atveju skolininkas nepadengia įsiskolinimo už būsto nuomą ar išperkamąją būsto nuomą arba nepateikia Civilinio kodekso 6.90 straipsnyje nurodytos garantijos, atitinkančios įsiskolinimo sumą;

24.7. asmuo ar šeima pateikia rašytinį prašymą nutraukti būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos mokėjimą.

25. Asmenims ir šeimoms, kurių įsiskolinimas už būsto nuomą ar išperkamąją būsto nuomą viršija 3 mėnesių būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartyje nustatyto nuomos mokesčio sumą, Kompensacijos mokėjimas Savivaldybės ~~administracijos direktoriaus įsakymu~~ **mero potvarkiu arba Savivaldybės mero įgalioto Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimu** stabdomas, iki bus padengtas įsiskolinimas arba pateikta Civilinio kodekso 6.90 straipsnyje nurodyta garantija, atitinkanti įsiskolinimo sumą. Kompensacijos mokėjimas atnaujinamas Savivaldybės ~~administracijos direktoriaus įsakymu~~ **mero potvarkiu arba Savivaldybės mero įgalioto Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimu**, asmeniui ar šeimai pateikus dokumentus, patvirtinančius, kad įsiskolinimas padengtas, arba Civilinio kodekso 6.90 straipsnyje nurodytą garantiją, atitinkančią įsiskolinimo sumą. Atnaujinus Kompensacijos mokėjimą, Kompensacija išmokama ir už laikotarpį, kai jos mokėjimas buvo sustabdytas.

VI SKYRIUS KOMPENSACIJOS GRAŽINIMO IR IŠIEŠKOJIMO TVARKA

26. Savivaldybės administracijai nustačius, kad asmenys ir šeimos Kompensaciją gavo neteisėtai, nes kreipimosi metu pateikė neteisingus dokumentus ir (ar) duomenis, reikalingus Kompensacijai skirti ir ją mokėti, neteisėtai gautą Kompensaciją Aprašo 30 punkte nustatyta tvarka privalo grąžinti visą iš karto arba asmens rašytiniu prašymu, dalimis.

27. Asmenys ir šeimos, kurie Kompensacijos mokėjimo laikotarpiu per mėnesį nepranešė apie

šeimos narių pasikeitimą, deklaruotos ar faktinės gyvenamosios vietos pakeitimą, būsto įsigijimą, materialinės padėties pasikeitimą, kuris lemia Įstatymo 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų pajamų ir turto dydžių viršijimą, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties pasibaigimą arba teisės į Kompensaciją praradimą, neteisėtai gautą Kompensaciją Aprašo 30 punkte nustatyta tvarka privalo grąžinti visą iš karto arba asmens rašytiniu prašymu, dalimis.

28. Atsiradus aplinkybėms, nustatytoms Aprašo 24.1 papunktyje ir Aprašo 27 punkte, neteisėtai gauta Kompensacija apskaičiuojama nuo kito kalendorinio mėnesio, kuris eina po aplinkybių atsiradimo mėnesio, pirmos dienos.

29. Aprašo 24.2 ir 24.3 papunkčiuose nustatytais atvejais neteisėtai gauta Kompensacija apskaičiuojama nuo einamųjų metų sausio 1 dienos, išskyrus atvejus, nustatytus Aprašo 28 punkte.

30. Nustačius, kad šeimai ar asmeniui Kompensacija yra permokėta, Skyrius apskaičiuoja permokėtos Kompensacijos dydį ir parengia Savivaldybės ~~administracijos direktoriaus~~ **mero arba Savivaldybės mero įgalioto Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo** sprendimo dėl permokos projektą, kuriame turi būti nurodytas permokėtos Kompensacijos atsiradimo pagrindas ir permokėtos Kompensacijos dydis. Kompensacijos grąžinimo terminas turi būti ne trumpesnis kaip 30 kalendorinių dienų.

Savivaldybės ~~administracijos direktoriaus~~ **mero arba Savivaldybės mero įgalioto Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo** sprendimas dėl permokos raštu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo pasirašymo dienos išsiunčiamas registruotu laišku asmens ar šeimos Prašyme nurodytu adresu.

Asmuo ar šeima permokėtą Kompensaciją grąžina visą iš karto per Savivaldybės ~~administracijos direktoriaus~~ **mero arba Savivaldybės mero įgalioto Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo** rašte nurodytą terminą arba, asmens rašytiniu prašymu ir Savivaldybės ~~administracijos direktoriui~~ **merui arba Savivaldybės mero įgaliotam Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui** raštu sutikus, dalimis ne ilgiau kaip per 12 mėnesių nuo Savivaldybės ~~administracijos direktoriaus~~ **mero arba Savivaldybės mero įgalioto Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo** raštiško sutikimo užregistravimo dienos. Asmuo rašytiniame prašyme turi nurodyti kas mėnesį grąžinamos permokėtos Kompensacijos dydį.

Asmeniui ar šeimai nesumokėjus permokėtos Kompensacijos šio punkto 3 dalyje nustatytais terminais, permokėta Kompensacija išieškoma Aprašo 31 punkte nustatyta tvarka.

31. Savivaldybės ~~administracijos~~ **mero arba Savivaldybės mero įgalioto Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo** sprendimas dėl neteisėtai gautos (permokėtos) Kompensacijos grąžinimo yra vykdomasis dokumentas. Jeigu šis sprendimas neįvykdomas, jis gali būti priverstinai vykdomas Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka, jeigu su išieškojimu susijusios išlaidos neviršija išieškotinos sumos.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Savivaldybės administracija surenka informaciją ir sudaro fizinių ir juridinių asmenų, pageidaujančių asmenis ir šeimas nuomos pagrindais aprūpinti būstu, nuomojamų būstų sąrašą. Esant fizinių ir juridinių asmenų, pageidaujančių asmenis ir šeimas nuomos pagrindais aprūpinti būstu sutikimui, informacija apie tokius būstus (tai, ką sutinka paskelbti fizinis ar juridinis asmuo) skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje.

33. Asmenys ir šeimos, kurie kreipiasi dėl Kompensacijos ir kurie gauna Kompensaciją, privalo vykdyti Įstatymo 22 straipsnyje nustatytas pareigas.

34. Asmenų ir šeimų prašymai dėl būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos, pateikti iki Aprašo įsigaliojimo, baigiami nagrinėti vadovaujantis ~~šio~~ Aprašo nuostatomis.

35. Ginčai dėl Kompensacijos mokėjimo ir neteisėtai gautos (permokėtos) kompensacijos grąžinimo sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

36. Aprašas keičiamas, stabdomas jo galiojimas ar jis pripažįstamas netekusiu galios Savivaldybės tarybos sprendimu.

37. Apraše neaptarti klausimai sprendžiami vadovaujantis Įstatymu, Civiliniu kodeksu, Vyriausybės nutarimais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.
